poln marsikaj o tem, kako je tralikant Anderluh postal županski kandidat — pakle tobaka so dobili hlapci in berači, dva paklca kočljarji, tri pa menda gg. Gajšek, Wagner, Löschnigg in še drugi šmarski demokratje, da so se zmotili (!) in volili samostojneže. Zakaj se zdaj jezijo, ali jim je Anderluh tobak vsem obljubil, pa ne dal, ali pa, ker ph je sram, da Šmarje dobi takega župana, tega še doslej ni bilo mogoče izvedeti. Anderluh se pa smeje. Kdor zna, pa zna!

t **Vzgledna občina.** Iz Jurkloštra v laškem okraju se nam poroča: V naši veliki občini je brez volitve zmagala kandidatna lista naše Slovenske ljudske stranke. Vsi odborniki, 24 po številu, so pristaši naše SLS. Ves trud in vsi napori Drofenika so bili brezuspešni, vsi njegovi lepi upi so splavali po vodi. Nič mu niso pomagale lepe obljube, laži in obrekovanja. Naši možje so stali trdno in neomajno, kakor skala. Vzgledna občina!

t **Verski odpadniki.** Po poročilu iz Ljubljane ljubljanski liberalci prav pridno agitirajo za odpad od vere. Od društva visokošolcev „Jadran" je baje že polovica članov prestopilo v pravoslavno cerkev. Prepričani smo, da bodo liberalci in samostojneži še vedno trdili, da niso proti katoliški cerkvi.

t **Samostojno divjaštvo.** V občini Nezbiše pri Sv. Emi je nedavno ubil v pijanosti Valentin Herci z vozno ročico nekega čevljarja, ki je bil doma pri Sv. Križu tik Slatine in zapušča ženo ter pet nedoraslih otrok. Samostojnega ubijalca so že izročili roki pravice. Spet lepi dokaz, kako samostojni gojijo med kmetskim ljudstvom „ljubezen in spravo!"

t **Prebrisana poštarica.** Poštarici Starešini v Cirkovcah je bilo prvi teden v maju ukradenega 25 kilogramov krompirja iz kleti. V nedeljo dne 8. t. m. je pustila pred cerkvijo po maši izklicati, da ji naj dotični, ki ji je krompir ukradel, prinese istega nazaj, sicer pusti prihodnjo nedeljo osebo imenoma javno razglasiti. Uspeh je bil ta, da je gospa poštarica v ponedeljek zjutraj našla ves krompir zopet v kleti.

t **Utonil je** pri Zidanem mostu blag flosar, F. Stopar pd. Matjaž iz Nižke, star 76 let. Bog tolaži blage domače, katerim je bil zvest mož in skrben oče!

t **Srbohrvaščina v naših ljudskih šolah. Ministrstvo** prosvete je izgotovilo učni načrt, da se bo v ljudskih šolah v Sloveniji poučevala srbohrvaščina počenši s III. razredom. Učiteljem in profesorjem nemške in madžarske narodnosti, ki poučujejo na naših učnih zavodih, je naročeno, da se morajo do letošnje jeseni priučiti našega jezika, sicer izgube službe.

t **Enakopravnost?** V orožniških vojarnah vidimo na vratih, protokolih itd. razen slovenskih napisov še srbske v cirilici. Ker vemo, da jim je to naročeno, smo radovedni če imajo li v Srbiji v orožniških vojarnah poleg srbskih napisov tudi slovenske.

t **Tekma kadilcev.** V Westminstru (Angliji) se je vršila nedavno čudna tekma. Tistemu, ki bi najdalje pušil s pipo, je bilo kot nagrada namenjeno kolo. Višek je dosegel neki Angležž, ki je neprestano pušil 2 uri in 12 minut.

t **Strajk** kunarjev. V Liverpoolu na Angleškem je stopilo 30.000 ladijskih kuharjev v stavko.

t **Ukinjenje smrtne kazni** na Svedskem. Po dolgotrajnih razpravah v švedskem državnem zboru so izglasovali zakon, s katerim je ukinjena smrtna kazen.

t **110 leten Indijanec.** V državi Wiscousin v Severni Ameriki živi Indijanec z imenom Kagebi, ki kljub svoji visoki starosti 110 let hodi na lov in nosi na ramah lovski plen v teži do 80 kilogramov. Starec je popolnoma zdrav in čvrst.

Katoliško tiskovno društvo v Mariboru ima svoj redni občni zbor **v ponedeljek, dne 30. majnika 1921, ob** 10. uri dopoldne v Cirilovi tiskarni. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. K udeležbi vabi odbor.

Pridobivajte naročnike!

Gospodarstvo.

Blagoslov vlade samostojnega mesarja Pucelja.

Odkar je Samostojna kmet. stranka s svojim Puceljnom vstopila z beograjsko vlado in odkar so Urek, Mermolja Drofenik, Kirbiš in dr. Vošnjak se v Beogradu prodali srbijanskim in slovenskim demokratom, se pričenja za slovensko ljudstvo doba gospodarskega trpljenja. Glejta kakšna krivica se vam godi glede izvoza živine. Samostojni minister Pucelj je v Beogradu dosegel s svojimi tovariši (Urek, Drofenik itd.) da se smejo izvažati v tuje države samo komadi živine, ki so težki 500 kilogramov (mrtve teže). Vsa druga živina, ki ne dosega te teže, pa se more izvažati samo tedaj, ako se plača visoka carina, kakor za ono, ki je težka nad 500 kg. Kaj sledi temu? Cena živini, ki ne tehta 500 kg posamezni komad, je zadnje 14 dni vsled te nesrečne gospodarske politike padla zelo nizko. Na zadnjem mariborskem živinskem sejmu so plačevali mesarji krave, bike telice in vole, ki ne tehtajo komad nad 500 kg po 11 do 8 K kilogram žive teže. Na ta način so prizadeti samo srednji posestniki, vinčarji in najemniki. Težko živino imajo danes samo graščaki in drugi veleposestniki. Vi, ki trpite škodo, se zahvalite samostojnim veljakom.

Desetek so vam zvišali in sicer od 1½% na 5%. Samostojni kričači Pucelj, Urek, Drofenik, Mermolja itd. pa še niti ust niso odprli proti temu vedno večjemu zvišanju. Davek na dedščine so sedaj, ko soodločujejo v vladi samostojneži, na novo upeljali in sicer se mora za vsako malenkostno dedščino plačati 12%, za večje svote pa celo 17% davka. Naši poslanci so lansko leto izposlovali, da se mora tekom aprila 1921 vrniti vsem prizadetim tistih 20%, katere je l. 1919 liberalno-socijaldemokratska vlada pri žigosanju odvzela našim ljudem. Liberalci in samostojneži, ki sedijo na vladi v Beogradu, pa tega nočejo izpeljati. Revnejše ljudstvo pa je prizadeto sedaj še posebno s tem, ker je ta vlada proglasila železni avstrijski drobiž ter slabo žigosane eno- in dve in desetkronske bankovce kot nevejavne.

A še celo vrsto drugih takih lumparij uganjajo samostojneži in demokrati v Beogradu.

Komur je ta bič prijeten, naj se še naprej drži Samostojne. Vsak si je sam kriv, ker glasuje za to lažnjivo in ničvredno stranko.

---

g **Pobrežje** pri Mariboru. V tukajšnji šoli priredi Kmetijska podružnica Maribor in okoliš v nedeljo 29. t. m. ob 9. uri dopoldne predavanje o umni živinoreji. Govori strokovnjak g. Vernik iz Sadjarske in vinarske šole v Mariboru. Povabljeni so vsi udje podružnice v Pobrežju in okolici (Zerkovce, Dogoše itd); udeležijo pa se naj predavanja tudi neudje, zlasti gospodinje in mladenke. Predavanju sledi prost razgovor o predmetu.

g **Kamnica** pri Mariboru. Opozarjamo še enkrat na predavanje o kletarstvu, ki se bode vršilo v naših posojilničnih prostorih v nedeljo 22. t. m. ob 8. uri.

g **Kmetijski pouk** po deželi. Poverjeništvo za kmetijstvo hoče po deželi po možnosti pospeševati kmetijski popotni pouk in sicer ob nedeljah in drugih priličnih dnevih. Kmetijske podružnice, zadruge in drugi interesenti, ki želijo dobiti za svoje prireditve kmetijske predavatelje, naj se obračajo pravočasno na poverjeništvo za kmetijstvo in naj naznanijo, kedaj in za kake prilike želijo dobiti predavatelja. Te prošnje je treba pravočasno predložiti, najbolje en mesec prej da bo mogoče vse podrobno pravočasno ukreniti in prijaviti.

g **Obvezni zimski tečaj** na drž. podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. julija 1921. Za vstop v tečaj je vložiti pri vodstvu drž. podkovske šole v Ljubljani do dne 15. junija 1921 prošnjo, ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko izpričevalo, 4. učno izpričevalo, 5. učni list, 6. nravstveno izpričevalo. — Pouk v podkovski šoli je brezplačen. Učenci dobivajo redno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu. Skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige. Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

g **Vino.** Vinska trgovina se začenja zopet oživljati. Krčmarji in trgovci so izpraznili svoje kleti in ker še je do bratve daleč in so vinske zaloge že zelo pičle, skušajo zopet z nakupom blaga napolniti prazne kleti. Strokovnjaki sodijo, da bo do konca junija ves lanski pridelek izčrpan. Tudi starejši letniki, čeravno bolj kisli, bodo še prišli prav v poletni vročini. Za vinski letnik 1920 se plačujejo lepe cene. Tako je zadnji teden kupil nek mariborski vinski trgovec 40 polovnjakov Jeruzalemčana po 28—30 K. Druga ljutomerska vina se prodajajo po 24—28 K, letnik 19 pa po 20—22 K, letnik 18 po 14—15 K.

g **Cena vinu** ne pada. Demokratski listi so zadnje dni raztrobili v svet novico, da cene slovenskemu vinu padajo. To pa ni res. Vinske cene so stalne, za boljša vina celo rastejo. Vzrok: Zaloge pri vinogradnikih so se tekom zime zelo zmanjšale. Vino letnika 1920 je eno najfinejših vin zadnjih treh desetletij. Po tem vinu bo prihodnja leta veliko povpraševanje.

g **Vinske cene.** Vinske cene v zadnjem času na svetovnem trgu močno različne. Tako so padle na Ogrskem za 7—8 K pri litru in stane liter 25 K. Izborna vina v okolici Blatnega jezera stanejo do 32 K liter. V Avstriji stane 9—10% vino 8500—9000 avstrijskih kron 1 hektoliter. V Italiji stane 15—16 lir po alkoholu stopnja v Trst 1 hl. V Banatu stane 1 liter vina 11—12 K, rdeče vino 15—17 K in slabše vino 9 naših K.

g **Žitne cene.** V Novem Sadu stane meterski stot pšenice 970—1000 K, rž. 800—820 K, ječmena 510—530 K in koruze 380—400 K. V Somboru stane meterski stot pšenice 990—100 K, koruze 390—400 K, ovsa 400—410 K.

g **Mariborsko** sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. maja 1921 se je pripeljalo 162 ščetinarjev, 2 ovci in 3 koze. Cene so bile sledeče: Plemenske svinje za 1 kg žive teže od 28 do 30 K; polpitane svinje za 1 kg žive teže od 30 do 32 K; mladi prašički 6 do 8 tednov stari, komad 240 do 380 K; jesenski prašički, komad 550 do 950 K. Kupčija je bila zelo živahna, na sejmu se je nahajalo največ mladih prašičev, ki so pa bili vsi razprodani.

g **Čebelarska** razstava v Osijeku. Osješko čebelarsko društvo, ki slavi letos svojo štiridesetletnico, priredi v Osjeku veliko čebelarsko razstavo, spojeno z razstavo drugih poljedelskih proizvodov. Razstava bo trajala od 25. do 28. junija t. l.

g **Bolgarske ovce.** Listi poročajo, da je komisija za prevzemanje bolgarske živine prevzela 1500 ovc, ki jih bodo na javni dražbi prodali v Zaječaru.

g **Naknadno žigosanje** vojnih posojil, ki iz kateregakoli vzroka niso bile svoj čas žigosana, se bo naknadno vršilo do 31. maja t. l. Dozadevne prošnje, v katerih je navesti vzrok, vsled katerega niso bile poprej žigosane, je odposlati do 31. maja t. l. na delegacijo za finance v Ljubljani. Prošnji je kolkovati s kolkom po dva dinarja. Prošnji se mora priložiti dotična obligacija vojnega posojila ter eden kolek po 5 dinarjev.

g **Zamenjava** 1, 2 in 10 kronskih bankovcev. Ker se bo v kratkem pričelo z zamenjavo 1, 2 in 10 kronskih bankovcev, se je bati, da bodo pri tej zamenjavi zopet najbolj prizadeti nižji in siromašni sloji našega ljudstva. Svoječasno je radi omenjenih bankovcev stavil poslanec dr. Hohnjec na finančnega ministra nujno interpelacijo, v kateri ga je opozoril na nepravilno postopanje finančnih oblasti, ki niso sprejemale teh bankovcev. V svrho zamenjave so sestavili pri davčnih uradih komisije, ki bodo ocenjevale in presojale pravilnost žigov. Finančni minister Kumanudi je posl. doktor Hohnjecu zagotovil, da bo zaščitil interese širokih slojev ljudstva. Tega zagotovila naj ne pozabijo predvsem naše davčne oblasti, ozir. novoustanovljene komisije. Ljubljanska delegacija za finance tokrat naj ne izdaje tako strogih odredb, sicer je vsako zamenjevanje nesmiselno, kajti jasno je, da preprosti ljudje ne morejo razsoditi pravilnosti žigov. To omenjamo radi tega, ker je delegacija opomnila javnost, da občinstvo nepravilno žigosanih bankovcev naj ne prinaša k zamenjavi.

g **Vrednost denarja.** Ameriški dolar stane 121 do 121½ naših kron. Za 100 avstrijskih kron plačaš 22 jugoslovanskih kron, za 100 nemških mark 225 do 230, za 100 laških lir 675 do 690 jugoslovanskih kron.

Dopisi.

Sv. Jernej pri Ločah. Z ozirom na izjave „Kmetijskega lista" z dne 5. t. m. preklicem jaz svojo trditev, da je g. nadučitelj Franc Friedl pisal dotične članke zoper mene. Obenem pa bodi samostojnemu uredništvu povedano, da jaz kmetov nimam za tepce, pač pa samostojneže, med katerimi pa je tako drugod, kakor pri nas, bore malo, da nič kmetov, pač pa ves drugi klump. Vsi pošteni in pametni kmetje so, kakor so občinske volitve pokazale, obrnili hrbet stranki, ki v službi liberalcev pomaga za Slovence plesti bič centralizma. — Paulič, župnik.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 1. t. m. je umrl v Lačavesi občespoštovani kmet in vrl pristaš Kmetske zveze g. Vinc. Prapotnik v 55 letu svoje starosti. Bolehal je že več let in zdravniki so mu prerokovali naglo smrt. Zadela ga je kap. Veličastni pogreb je kazal, kako so ga spoštovali vsi sofarani. G. g. župnik so v daljšem nagovoru omenili njegovo neomajeno krščansko prepričanje in njegovo marljivo delovanje v prid soobčanom kot mnogoletni bivši župan in predsednik krajnega šolskega sveta. Naj bo zemljica lahka, vrlemu slovenskemu kmetu!

Zavodnje. Pred leti je privandral k nam Martin Ročnik, p. d. Hrvat, ki si je kot gostilničar in trgovec pridobil lepo premoženje. Kmetski fantje in možje smo bili pri vojakih za časa vojne, on pa je z denarjem dosegel, da je ostal doma in neusmiljeno odiral ubogo ljudstvo. Bil je vedno vnet liberalec, ko pa si je pridobil bogatstvo, je začel na vse pretege širiti liberalizem. Od žuljev ljudstva je obogatel, sedaj pa hoče imeti oblast nad ljudmi, pa ne bo šlo. Ne pijača, ne denar ni pomagal, njegova stranka je propadla in — up na županski stolček je splaval po vodi, imel pa bo še povrh tudi opravka s sodnijo. Bodočega župana pozivamo, da strogo gleda na to, da se bo Hrvat v gostilni držal policijske ure, državno pravdništvo pa naj pozove, komu je plačal Hrvat 20—30 K za to, da so volili z njegovo stranko, saj je pri nas dovolj prič na razpolago. Hrvat je pravi kmetski oderuh, sedaj je začel še lesno trgovino in moramo pomilovati le one reveže, ki podpirajo njegovo politiko. Žalostno je to tembolj, ker je Hrvat neusmiljeno navijal cene celo pri onih predmetih, pri katerih je vlada predpisala cene, kakor pri moki itd. Častitati je demokratski stranki in samostojnežem, da je ta kmetski oderuh pristaš teh dveh bratskih strank!

Sv. Lenart nad Laškim. Ko je imel pred kratkim poslanec Drofenik tu pri nas shod, se je jako hudoval nad „mrtvo roko", kakor je zaničljivo imenoval cerkveno premoženje. Kvasil je svojim zvestim poslušalcem, kako je cerkveno premoženje prosto onega desetka, katerega mora kmet pri izročitvi posestva sinu sedaj v tako grozni višini plačevati. Lahko bi izvedel od cerkvenih ključarjev, ki so po mnogih župnijah njegovi zvesti pristaši, da plačuje cerkev za svoje premoženje še razun navadnega davka drug davek, pristojbinski namestek. Ko je tako zaničljivo govoril o „mrtvi roki", so mu z veseljem pritrjevali njegovi zvesti pristaši. Med njimi se je odlikoval posebno nek Filip Frece. Čudimo se, da se ta možek s svojim bratom Jožefom tako žene za cerkvi „naklonjeno" samostojno stranko, ker vendar ljudem iz duhovniške žlahte nikakor ne pristoja tako rohneti zoper cerkveno premoženje. Ali pa sta morda ta bratca zato pri tej „verni" stranki, ker je ta stranka Jožefa in njegovega ateja — kandidirala v občinski odbor? Zares čudno se sliši, biti v duhovniški žlahti, pa držati s protiduhovniško politično stranko! Pač „lepa" duhovniška žlahta!